N°. 81. A°. 1834.

DONDERDAG DEN 9den OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 12 Augustus.

De aangekondigde viering van het *Vijftigjarig bestaan der Maatschappij* TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, heeft werkelijk dezen morgen, gelijktijdig met hare Jaarlijksche Algemeene Vergadering, in de Luthersche Oude Kerk eenen aanvang genomen.

Ruim drie honderd Afgevaardigden waren van alle kanten toegevloeid, terwijl men bovendien den luister van deze zoo aanzienlijke vereeniging nog zag vermeerderen door de tegenwoordigheid van Zijne Exc. den Heere Minister van Binnenlandsche zaken, dien van Justitie als *Oud Hoofdbestuurder der Maatschappij*, den Minister van Staat Baron *Roëll*, den Heere Gouverneur en Heeren Gedeputeerden der provincie, van den Edel Achtbare Heer Staatsraad Burgemeester dezer stad, andere autoriteiten, Heeren Professoren der Doorluchtige School alhier, en eindelijk van Commissien zoo uit het Koninklijk Nederlandsch Instituut, als uit alle bekende alhier gevestigde wetenschappelijke en andere zoo publieke als bijzondere Corporatien, Maatschappijen en Genootschappen.

De Heer Staatsraad Mr. *Maurits Cornelis van Hall*, het spreekgestoelte beklommen hebbende, tot het openen der plegtigheid met eene toepasselijke redevoering heeft in het eerste gedeelte van dezelve den oorsprong der Maatschappij, en de oogmerken harer Stichters aangewezen; waarna hij in het tweede gedeelte meer uitvoerig van den grondslag gehandeld, waarop de Stichters der Maatschappij haar gebouwd en hunne opvolgers haar verder hadden opgetrokken.

Bij deze gelegenheid was het, dat de redenaar de Maatschappij, omtrent die harer wetten welke den Joden uitsluit, verdedigde in eene spraakwending tot dit gedeelte onzer landgenooten, die de instellingen der Maatschappij van alle denkbeeld van vooroordeel of onverdraagzaamheid vrijpleitte, en tevens hoogst vereerend was voor de Joodsche natie zelve.

Hierop ging de spreker over tot eene zoo veel mogelijk te zaam getrokkene opgave van de werkzaamheden der Maatschappij in het algemeen, zoo op zich zelve als van die harer onderscheiden afdeelingen, van haar begin af tot op het tegenwoordige tijdstip, gevende daarbij niet alleen een overzigt van de door haar uitgegeven schriften sedert vijftig jaren, maar ook aantoonende, hoe en op welke wijze zij de zedelijke en verstandelijke beschaving der minvermogende volksklassen in Nederland naar derzelver behoeften, vooral door eene verbeterde inrigting van het onderwijs in de lagere scholen, heeft getracht te bevorderen en alzoo de pogingen van het hoog bewind des lands en die der stedelijke magistraten, inzonderheid in deze hoofdstad, daartoe strekkende, steeds heeft ondersteund.

In het derde gedeelte zijner rede toont de spreker aan, dat de taak der Maatschappij, tot zoo ver nu reeds volbragt, uit den aard en de bedoelingen harer instellingen niet was noch konde zijn afgedaan, maar dat zij den gang der eeuw en der beschaving telkens naar eisch van omstandigheden en gebeurtenissen, volgende, die verder zou behooren te helpen, leiden en wijzigen, der menschheid tot heil, het vaderland tot nut en eere.

Bij deze gelegenheid wijdde de spreker eenigermate uit over den nuttigen invloed die deze stichting vooral in de laatste jaren had uitgeoefend op den geest van de minbeschaafde volksklasse tot handhaving van rust en orde in ons vaderland; en beweerde dat zij hiermede voortgaande, ook in het vervolg den dank van het vaderland zou blijven verdienen.

Het bleek uit deze voordragt, dat deze stichting, die, uit den middenstand onzer natie voor nu eene halve eeuw uit zeer geringe beginselen ontstaan, thans bij honderd drie en negentig afdeelingen, meer dan de helft meer aan leden en begunstigers dan voor vijf en twintig jaren telde, terwijl het getal van dezen door geheel ons vaderland, door alle rangen en standen alom verspreid, omtrent elf duizend en vijf honderd bedroeg; en dat het aantal van door haar alom verspreidde of voor de leden afzonderlijk door haar uitgegevene schriften reeds niet minder bedraagt dan twee en twintig boekdeelen en drie en twintig bundels, behalven de redevoeringen, enz., die in negen boekdeelen vervat waren.

Voor het uitspreken der slotrede trad de redenaar van den kansel, kondigde de vergadering aan dat de eereblijken, wegens het bedrijven van edelmoedige daden, voor dit maal in de afdeelingen der Maatschappij of elders zou geschieden, reikte hierop voor den Wel-Eerwaarde Heere *Loggen*, Predikant te Schiedam, eenen gouden gedenkpenning uit, als oudsten der Leden en eenigen nog in leven zijnde eersten Hoofdbestuurder der Maatschappij, en bood vervolgens den Wel-Eerwaardigen Heere *Biben* en voor den Heer *Eastree* insgelijks den eerepenning, en wel aan den eersten voor eene verhandeling en den tweeden door een zamenstel van muzijk, beiden in het afgeloopen jaar bekroond.

De *Allg. Zeitung*, die onlangs uit hare Frankforter correspondentie een gewigtig artikel over de onderhandelingen betrekkelijk de vergoeding wegens het Luxemburgsche had medegedeeld, behelst weder hetgeen volgt:

»Toen ik onlangs eenige artikelen van den Engelsche *Globe* beantwoordde, berigtte ik u dat de onderhandelingen te Biberich eene gunstige wending nemen en weldra geëindigd zonden zijn. Het verheugt mij thans te kunnen verzekeren, dat er eene schikking getroffen is, die gewisselijk de goedkeuring van het Haagsche kabinet erlangen zal, vermits deszelfs gevolmagtigde, Graaf *Reede* dezelve zonder bedenken heeft aangenomen. Het huis Nassau verkrijgt daarbij eene aanmerkelijke vergoedings-som. In zoo verre zouden alzoo van dezen kant aan ruil der Luxemburgsche landstreek geene verdere verhinderingen in den weg staan. De Bondsvergadering is daarvan verwittigd geworden en schijnt de getroffene overeenkomst goedgekeurd te hebben. Er zijn nog slechts eenige formaliteiten in acht te nemen. Deze bestaan voornamelijk in het verdrag, hetwelk het kabinet van den Haag, op grond van het te Biberich gesloten eindprotocol, den Koning en het Wetgevende Ligchaam heeft voor te leggen. Dit protocol vereischt natuurlijk de bekrachtiging van Koning *Willem*, die zijnen gevolmagtigde zeker niet desavoueren zal. In al de Belgisch-Hollandsche onderhandelingen zijn de instructien, welke de Nederlandsche Diplomaten ontvingen, steeds zeer bepaald en menigmaal beperkt geweest; het is waarschijnlijk, dat dit bij de verhandelingen te Biberich insgelijks het geval is geweest, waarin dan ook eenigermate de waarborg ligt, dat Koning *Willem* de voorwaarden goedkeuren zal, welke de Heer *van Reede* met het huis Nassau heeft aangegaan.

In Londensche avondbladen, dd. 2den Augustus, leest men het volgende artikel:

Het ministerie heeft in de kamer der Lords eene, hoezeer niet onverwachte nederlaag ondergaan. De bij de Gemeenten aangenomen *Bill* om ook personen, tot andere gezindheden dan de Engelsche Kerk behoorende, toe te laten op de beide Universiteiten eenen akademischen rang te bekomen, is gisteren, bij de tweede lezing, door de Lords met eene meerderheid van 187 tegen 85 verworpen. Het was de Hertog van Glocester zelf, welke den genomen voorslag daartoe deed, namelijk door het amendement voor te stellen, dat de tweede lezing, zes maanden uitgesteld zou worden. Ook de Hertog *van Wellington* en de Bisschop *van Exeter* spraken zeer sterk tegen de *Bill*.

In een brief uit Konstantinopel van den 8sten Julij, leest men het volgende:

»Er zijn bevelen gezonden aan twee bataillons, die sedert Samos door het Turksche eskader geblokkeerd werd, te Scala-Nova stonden, om naar gemeld eiland over te steken. Deze maatregel is genomen op verzoek van de Samioten, die zich aan de Turken onderworpen hadden. Verschrikt door de bedreigingen der partij aan welker hoofd *Lycourgos Logotheti* stond, oordeelden zij het raadzaam om de Porte te verzoeken een korps geregelde troepen tot hunne bescherming te zenden.

»Alhier zijn eenige duizende soldaten op het punt om scheep te gaan. Men zegt dat derzelver bestemming naar Samos is.

»Een brief, den 15den Junij uit Aleppo gedagteekend, berigt ons dat er een opstand in Palestina is uitgebersten. In de bergen der Naplousiers had dezelve een zeer geducht voorkomen genomen. De beweging was veroorzaakt geworden doordien de Pacha conscriptie-verordeningen met geweld in dat gedeelte des lands had willen invoeren.

Den 4 dezer heeft de Koning den heer *John Samo* benoemd, in plaats van den afgetreden heer *Lance*, tot Kommissaris-Regter in de genoemde Britsche en Nederlandsche commissie, krachtens het traktaat van 4 Mei 1818 tot wering van den Slavenhandel te *Suriname* gevestigd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9 Augustus.

In den *Moniteur* van heden morgen leest men onder de dagteekening van gisteren:

»Heden, den 8sten, heeft het gouvernement tijdingen van de grenzen, gedagteekend van den 7den nabij St. Pé, ontvangen. Volgens die berigten is *Rodil* den 7den aan het hoofd van 6000 man Elisondo binnengetrokken. Don *Carlos*, genoodzaakt te vlugten, heeft zich in aller ijl op Leissa terug geworpen. Er zijn tal-

rijke verhuizingen begonnen. De vrouw en kinderen van *Zumala-Carregui* hebben hunne toevlugt naar Ainhoa op het Fransche grondgebied genomen."

» Iets lager bevat de *Moniteur* ook nog het volgende :

» De *National* heden morgen uit het *Journal de Paris* het berigt overnemende, dat een koerier, den 31 Julij uit Madrid vertrokken, verzekerde dat de rust sedert den 17den in die hoofdstad niet gestoord was geweest, voegt er bij, dat de revolutionnaire partij, volgens dienzelden koerier, in de kamer der procuradores eene meerderheid van 18 stemmen tegen het ministerie gehad zou hebben.

» Deze tijding is volstrektelijk valsch De jongste bij het gouvernement ontvangene depeches, van den 31sten uit Madrid geteekend, verzekeren integendeel dat de meerderheid van de kamer der procuradores zeer geneigd schijnt, om de bedoelingen van het Spaansche ministerie te ondersteunen.

» Volgens den *National* zou diezelfde koerier ook nog berigt hebben aangebragt van het uitbersten van eenen opstand in Katalonie en van het verklaren van den Generaal *Elander*, van die beweging niet langer te kunnen bedwingen.

» Dit tweede berigt is niet meerder waar dan het eerste. De jongste uit Barcelona ontvangen tijdingen stellen ons in staat hetzelve voor ongegrond te verklaren."

(*Nederl. Staats-Courant*).

MENGELINGEN.

(*Vervolg en Slot van N°. 80.*)

Koude en Hitte.

De koude is de vijandin des levens; zij onderdrukt alle verrigtingen van ons werktuigelijk gestel. De warmte daarentegen is de groote drijfveer van de levende natuur; maar het is slechts eene zekere trap van warmte, die ons verkwikkelijk aandoet; zoodra de warmte in hitte verandert, werkt zij vernielend op de bewerktuigde wezens.

Het verblijf in eene luchtstreek, waar de gemiddelde warmte 15 graden reamur is, zou daarom te verkiezen zijn boven eene hemelstreek van 24 dier graden gemiddelde warmte; ook omdat als dan de eetlust grooter is en daardoor meerder krachtherstel. Zie daar dus het voordeel van de temperatuur van Holland bij die van Curaçao.

Maar nemen wij daarentegen weer in aanmerking de plotselinge afwisseling van temperatuur in Holland, waar het op een en denzelfden dag heet en koud, vochtig en droog kan zijn, dan slaat de schaal weer over ten gunste van het eenzelvige, aan geene plotselinge veranderingen onderhevige klimaat van Curaçao.

Hier kunnen wij onze woonvertrekken open houden, waarin de lucht gedurig vernieuwd wordt. Daar moeten de vertrekken gesloten blijven en allerlei uitwasemingen, zelfs die van ons eigen ligchaam, hinderen ons. Hier dekken wij ons met eene ligte kleeding, daar zijn wij genoodzaakt om ons voor de koude te beschutten lakens kleederen, die ons door hunne zwaarte hinderen, onze huid uitwasemingen inzuigen en niet gewasschen kunnen worden, te dragen.

Maar de koude geeft ons weer een voordeel van eenen anderen aard; zij maakt de ligchaamsbeweging, dat zoo heilzame middel ter bewaring onzer gezondheid, gemakkelijk, terwijl alhier bij eene geringe beweging, het zweet ons van alle kanten door de poriën dringt.

Hier zijn wij gedurende den dag in het huis opgesloten; daar kan men elk uur van den dag uitgaan, zonder door de hitte gehinderd te worden. Maar ook de liefelijke morgen en avondstonden, die men hier heeft, moet men daar missen. De gure avondlucht jaagt ons daar schielijk naar binnen.

Nu ten slotte. Het waterrijke, nevelige, aan spoedige afwisseling van temperatuur onderhevige Nederland heeft zijne voor- en nadeelen boven deze drooge barre, maar gezonde klip. De lezer beslisse zelve aan wier zijde de schaal gunstig moet overslaan.

Beide Nederland en Curaçao behooren echter niet tot de verkiesselijkste woonplaatsen der aarde. De landen gelegen in het zuidelijke gedeelte van de N. geneigd gematigde luchtstreek, hebben verre weg een veel aangenamer klimaat, doch, daar het lot ons eenmaal op Curaçao geplaatst heeft, moeten wij ons maar met dit klimaat behelpen.

(*Cur. Courant*).

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 6den dezer, de Noord-Amerik. Brik *Cadet*, Kapt. GROVER, van *Gloucester.*

Idem, de Noord-Amerik. Brik *Charles*, Kapt. JAMES ROWE, van *Boston*; Passagiers: den Heer J. P. NAHAR en Echtgenoot en den Heer M. LEVIJ.

UITGEKLAARD.

Den 4den, het Schip *Vrieslands Welvaren*, Kapt. D. F. VAN VEEN, naar *Amsterdam*; lading: 283 vaten Suiker, 23 balen schoone Katoen en 1 kistje Indigo.

Gedrukt te *Paramaribo* bij de Erven J. BRINK.